

Pirkkalan Laulu, kyläkuoro Harjavallassa

Maanviljelijä Eero Ollila (1907-1985), sukumme C-haaran jäsen, muistetaan ehkä parhaiten Harjavallan Soittokunnan johtajana. Hän sai rippikouluikäisenä ensimmäisen torvensa ja soittajan taival alkoi silloin. Eeron musiikkiharrastus laajeni myös kuorotoimintaan. Hän oli 22-vuotias kun häntä pyydettiin Pirkkalan Laulun kyläkuoron johtajaksi.

Pirkkalan Laulun historiaa on säilynyt mustakantisessa vihossa, johon Eero Ollila tallensi kuoron toimintakertomukset, jäsenluettelot, esiintymiset ja tilit. Vihkoon

on myös liimattu konserttien ja tärkeiden esiintymisten ohjelmalehtiset. Kuoron toimintakertomukset ovat herttaista luettavaa. Niistä paljastuu kuorolaisten syntymäpäiväjuhlat tarjoiluineen, mukavat keskustelunaiheet sekä yhdessäolon ja laulamisen tuoma ilo. Kuorolaiset maksoivat jäsenmaksua, jolla oli hauska nimi Nunnuraha. Siitä rahastosta ostettiin ilmeisesti merkkipäivinä kukkia kuorolaisille. Muitakin kuluja tietysti oli. Vuonna 1954 Nunnuraha oli 50 markkaa. Kannattajajäsenenä oli laulajien perheväkeä ja muita kyläläisiä. Heidän jäsenmaksunsa oli 100 markkaa.

Kuoro esiintyi mm. seurakunnan tilaisuuksissa, äitienpäiväjuhlissa ja kunnalliskodin asukkaiden virkistykseksi. Muillekin paikkakunnille tehtiin vierailuja. Joinakin vuosina harrastus hiljeni ja sitten taas innostuttiin laulamaan. Vuonna 1951 kuoro järjesti kirkkomusiikki-illan joulukuussa. Kirkkokolehti oli 8000 markkaa ja se lahjoitettiin kokonaisuudessaan käytettäväksi kunnalliskodin hoidokkien joululahjoihin. Laulavia jäseniä kuorossa oli n. 30.

Vasemmassa reunassa Toini Pyhälampi, hänestä yläviistoon veljeni Vesa Ollila takarivissä ja hänestä viistosti alaspäin keskirivissä äitini.

Otteita mustakantisesta vihosta

Ensimmäinen merkintä vihossa on vuodelta 1954 . Eero Ollila kirjoitti kuoron 25-vuotishistoriaa.

Pirkkalan Laulu on Harjavallan pitäjän Pirkkalan kylässä toimiva sekakuoro, joka laulaa vain hengellistä tai isänmaallista ohjelmaa. Todennäköinen perustamisvuosi on 1929. Silloin oli Pirkkalan koulun opettajana Ida Kossi. Hän harrasti Nuorten Kristillisen Yhdistyksen toimintaa ja halusi aloittaa myöskin kuorolauluharrastuksen kylässä. Johtajaksi hän ehdotti minua ja lupasinkin vaikkei kokemusta juuri ollut, olinhan silloin 22-vuotias poika enkä juuri kuorossa laulanutkaan. Harjoituksia pidettiin koululla melko vakinaisesti ja harjoittelu tuotti tuloksia. Ensimmäinen julkinen esiintyminen oli Harjavallan kirkossa 7. lokakuuta 1929.

Kuva on Pirkkalan koulun vihkiäisistä vuodelta 1958. Isäni Eero Ollila johtajana, äitini Edit Ollila keskirivissä keskellä, tätini Toini Pyhälampi vasemmassa reunassa ja sisareni Paulan puoliso Antero Holma oikeassa reunassa ylärivissä.

Eero Ollila kirjoitti tuntemuksiaan kuoron vierailusta Kiikoisten kirkossa heinäkuussa 1956.

Laulut menivät hyvin ja kauniisti. Se on myönnettävä. Tunnelma nousi liikutukseen saakka kun tenorimme Veikko Halme ja Kiikoisten kuoron basso M. Reunamäki lauloivat duettona iki-ihanan Agnus Dein (Oi Jumalan karitsa). Silloin meistä tuntui, ettei mikään muu voi olla niin hyvää kuin saada olla nyt tässä tilaisuudessa Kiikoisten kirkossa. Tunsimme silloin oikeata hengellistä iloa. Kotimatalle emme lähteneet tyhjinä vaan entistä rikkaampina.

Ote vuosikokouspöytäkirjasta 1958:

Varajohtaja Tauno Judin kiitti Eero Ollilaa, johtokunnan jäseniä ja laulajia todeten, että toimintavuosi alkoi lupaavasti esiinnyttäessä Pirkkalan uuden koulun vihkiäisjuhlassa. Hän huomautti, että Pirkkalan Laulu on tällä hetkellä Harjavallan suurin ja tehokkaimmin toimiva kuoro. "Ahkeruutta vain, jos kuvansa lehteen meinaa", lausui puhuja lopuksi.

Ote vuosikokouspöytäkirjasta 1959:

Kokous havaitsi, että suuri juhlavuosi on meneillään kuoron ja samalla koko kylän historiassa. Seurustelun ja kahvin voimin toiminut kuoro on ollut kyläläisten keskeinen ystävyyslujittaja ja sellaisena se saa olla "itteensä tyytyväinen", lausui E.Ollila. Keskusteltiin alkaneen vuoden toiminnasta. Päättävöitteena on korkeatasoisen ohjelman harjoittelu 30-vuotisjuhlaa varten. Juhlan vietto päätettiin siirtää syksyyn.

Otteita toimintakertomuksesta 1962:

Nyt päättynyt 33. toimintavuosi oli kuoron paras. Saatiin vihdoon, vaikkakin kolme vuotta myöhässä, pidettyä kuoron 30-vuotisjuhlakonsertti. Kaikkien tietojen mukaan se onnistui erinomaisesti niin laululliselta kuin yleisömenestyksen tasolta. Kuoro lauloi 14 laulua. Välillä oli kahvitarjoulu. Pääsymaksuna 150 markkaa.

Otteita toimintakertomuksesta 1963:

Päättynyt vuosi on kulunut rauhallisen rinnakkaiselon merkeissä. Ei ole räsitetty johtajia eikä laulajia liioilla harjoituksilla. No onhan meidän sopinut levätä vaan laakereillamme edellisen vuoden taiteellisten saavutusten jälkeen. Nyt on vaan laulettu silloin kun on ollut tiedossa hyvät tarjoilut. Kylässä kuiskuteltiin: "Kerttu täyttää 50 vuotta! Nyt jos koskaan tarvitaan lauleloita". Näin kokoonnuttiin Pyhälammille harjoituksiin. Jälleennäkemisen ja kokoontumisen riemussa Toini olikin pannut pöydän koreaksi, kuin sanoakseen, että eikös sentään useammin kannattaisi yhdessä laulella. (Toini Pyhälampi s. Ollila on myös sukumme C-haaran jäsen).

Uuden kotinsa portailla Kerttu sitten kuunteli serenadimme juhlapäivänään. Kiitos kuoron puolesta hyvästä päivällisestä, takkatulen lämmöstä ja yhdessäolosta. Laulettiin myös monta laulua ja lupauduttiin esiintymään vanhusten juhlaan 10. joulukuuta lukion salissa.

Vuoden 1963 toimitakertomuksen kirjotti johtajan "yksityissihteeri" Edit Ollila.

Tämän rauhaisan rinnakkaiselon jälkeen ehkä virkistäisi mieliä, jos johtokunta taiteellisen johtajansa kanssa löytäisi kirjoihimme taas uudenkin nuottisia lauluja. Koska kuoromme ja laulumme on nostanut Pirkkalan kylän erikoisasemaan Harjavallassa, niin varmaan uudet laulut ilahduttaisivat harrastustamme ja yhdessä viettetyjä iltojamme. Olkaamme uskollisia tälle harrastuksellemme käyttäessämme sitä soitinta mikä meille on annettu, vaikka värähtävääkin, kiitokseksi Jumalallemme elämämme rikkaista päivistä.

Mustassa vihossa merkinnät loppuvat vuonna 1965. Vuosikertomuksessa mainitaan, että vuosikokouksessa olivat kaikki toimivat ja kannattajajäsenet paikalla. Innostus oli korkealla, mutta toiminta jäi vähäiseksi.

“Niin se menee kuin märkä palais”, sanotaan sananparressa. Se kuvastaa toimintaamme. Sammunut se ei ole. Joskus se on palanut kirkkaalla liekillä ja lämmittänyt. Marraskuussa laulettiin vielä seurakuntatalolla laulut Kerran kaunehin ja Rukous. Kuuleman mukaan laulut menivät kauniisti, niinkuin ikivanhojen laulujen kuuluu mennäkin. Tässä se varsinainen kuorotoiminta vähän kirkkaammin vielä paloi ja lämmitti jo epätoivoon painuneita aatoksia.

Viimeisellä sivulla vihossa on liitteenä lasku vuodelta 1966. Maaliskuussa oli hankittu kukkaseppele Hilja Mikolan, haudalle. (Hilja Mikola oli sukumme E-haaran jäsenen Väinö Mikolan puoliso). Muitakin seppeleitä oli jo aikaisemmin hankittu ja ikääntymisen myötä kyläläisiä yhdistänyt lauluharrastus hiljalleen loppui. Hengelliset laulut ja yhteiset kokoontumiset olivat kuitenkin auttaneet ja ravinneet vuosien varrella ilossa, surussa ja monissa kohtaloissa.

Olin yhdeksänvuotias koululainen Hilja Mikolan, kummitätini kuollessa. Muistan joitakin kuoron esiintymisiä ja harjoituksia. Toisinaan kuoron harjoitus oli kotonamme Ollilassa. Tunnelma oli aina iloinen kuorolaisten yhteisissä tapaamisissa. Kaikki jäsenet olivat tuttuja kyläläisiä. Heitä perheemme tapasi muissakin yhteyksissä.

Kuoron laulukirjoja on vielä muutama tallella. Tuttu muistikuva on se, kun isäni Eero Ollila kirjoitti pöytänsä ääressä mustekynällään laulukirjoihin nuotit ja sovitti laulut eri äänille. Eräs laulu on jäänyt erityisesti mieleeni siltä ajalta. Kell’ onni on se onnen kätkeköön, kell’ aarre on se aarten peittäköön ... Vieläkin joskus mietin sen laulun erikoista viisautta.

Nyt melkein kaikki Pirkkalan Laulun jäsenet, laulajat ja kannattajat ovat päässeet kotiin.

Harjavallassa 31.1.2017 Aino Pihlava, Eero Ollilan tytär